

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ex Recogniti||one Des. Eras-||mi Roterodami.||

Erasmus, Desiderius

Basileae, 1518

VD16 E 3644

C. Svetonii Tranqvilli Otho Silvivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14277

Retardare. re deũio per ignorãtiam locorum retardati. Iugulatus est ad lacum Curtij, ac relictus, ita uti erat, donec gregarius miles à frumētatione rediens, abiecto onere caput ei amputauit. Et quoniam capillo præ caluitio arripere nõ poterat, in gremium abdidit. Mox inserto per os pollice, ad Othonem detulit. Ille lixis, caloni- busq; donauit: qui hasta suffixum, nõ sine ludibrio circum castra portarunt, ac clamãtes identidem, Galba cupide fruaris atate tua. Maxime irritati ad talem iocorum petulantiam, quod ante paucos dies exierat in uulgus, laudanti cuidã formam suam, ut adhuc floridam & uegetam, respondisse eum,

Exierat in uulgus.

ΕΤΙ ΜΟΙ ΡΗΘΙ ΕΜΠΕΘΟΡ ὄσπ.

Ab his Pa.robij Neroniani libertus, centum aureis redemptum, eo loco ubi iusu Galbæ animaduersum in patronum fuerat, abiecit. Serò tandem dispensator Argius, & hoc & cæterum trũcum in priuatis eius hortis Aureliæ uia sepultura dedit.

Cæterũ trũcũ, pro reliquum.
Alst præcaluo.

STatura iusta fuit, capite caluo, oculis cæruleis, adunco naso, manibus, pedibusq; articulari morbo distortissimis: ut neq; calceum perpeti, neq; libellos euoluere, aut tenere omnino ualeret. Excreuerat etiam in dexteriore latere eius caro: præpendebatq; adeo, ut agre fascia substringeretur.

Substringe / re fascia.

Cibi plurimi traditur: quem tempore hyberno etiam ante lucem capere cõsueuerat. Inter cœnam uero usq; ad abundantem, ut congestas super manus reliquias circumferri iuberet: spargiq; ad pedes stantibus. Libidinis in maribus pronior, & eos nõ nisi præduros, exoletosq; ferebat in Hispania C. Icelũ è ueteribus cõcubinis, de Neronis exitu nuntiantẽ, nõ modo arctissimis osculis palãm exceptum ab eo, sed ut sine mora uelleretur oratum, atq; seductum.

Alst usq; eo sbundanti.

Superstat columna.

Perijt tertio & septuagesimo atatis anno, imperij mense septimo. Senatus ut primum licitum fuit, statuam ei decreuerat rostratæ columnæ superstantem in parte fori, qua trucidatus est. Sed decretum Vespasianus aboleuit, percussores sibi ex Hispania in Iudæam summisisse opinatus.

C. SVETONII TRANQVILLI OTHO SILVIUS.

Honorata, p honesta.

Creuerat, hũcavp

Ex poenitentia.

Aiores Othonis sunt orti oppido Feretino, familia uetere & honorata, atque ex principibus Hetruria. Auus M. Siluius Otho, patre equite Ro. matre humili, incertũ an ingenua: per gratiã Liuiæ Augustæ, in cuius domo creuerat, senator est factus: nec prætura gradũ excessit. Pater L. Otho materno genere præclaro, multarũ & magnarũ propinquitatũ tam charus, tamq; nõ absimilis facie Tiberio principi fuit: ut pleriq; procreatũ ex eo crederent. Urbanos honores, proconsulatũ Africae, & extra ordinaria imperia, seuerissime administrauit. Ausus etiã est in Illyrico milites quosdã, quod motu Camilli ex poenitentia præpositos

Alst tra / didit. 21

Alst pro / pēdebat 22

23

præpositos suos quasi defectionis aduersus Claudium autores occiderant, capi te punire: & quidē ante principia se coram: quàmuis ob id ipsum promotos in ampliorem gradum à Claudio sciret. Quo facto, sicut gloriam auxit: ita gratiā minuit: quam tamē mature recuperauit detecta equitis Ro. fraude, quem prodētibus seruis necem Claudio parare compererat. Nanq; & senatus honore rarissimo, statua in palatio posita profecutus est eum: & Claudius allectum inter patricios collaudans amplissimis uerbis, hæc quoq; adiecit. Vir, quo meliores liberos habere ne opto quidem. Ex Albia Terentia splendidissima scemina duos tulit filios L. Titianum, & minorem Marcum cognomine, Tulit & filiam, quam nondum nubilem Drufo Germanici filio despondit.

Otho imperator IIII Calen. Maij natus est, Camillo Aruntio, Domitio Aenobarbo COSS. à prima adolescētia prodigus ac procax, adeo ut sæpe flagris obiurgaretur à patre. Ferebatur & uagari noctibus solitus: atq; inuolidum quencq; obuiorum uel potulentum corripere: ac distento sago impositū in sublime iactare. Post patris deinde mortem libertinam Aulicam gratiosam, quo efficacius coleret, etiam diligere simulauit: quàmuis anum, ac penē decrepitam. Per hanc insinuatus Neroni, facile summum inter amicos locum tenuit cōgruentia morum: ut uero quidam tradunt, & consuetudine mutui stupri. Ac tantum potētia ualuit, ut damnatum Repetundis consularem uirum, ingens præmium pactus, prius quàm planē restitutionem ei impetrasset: non dubitaret in senatum ad agendas gratias introducere.

Gratiōsa, p
grata.

Cōgruentia,
pro similitudine.

Omnium autem consiliorum, secretorumq; particeps, die, quem Nero necandæ matri destinauerat: ad auertendas suspitiones cœnam utriq; exquisitissimæ comitatis dedit. Item Poppæam Sabinam tunc adhuc amicam eius abductam marito, demandatamq; interim sibi nuptiarum specie recepit. Nec corripuisse cōtentus, adeo dilexit, ut ne riualem quidem Neronem æquotulerit animo. Creditur certe non modo missos ad arcessendam non recepisse: sed ipsum etiam exduisse quondam pro foribus astātem, miscentemq; frustra minas & preces, ac depositum reposcentem. Quare diducto matrimonio, sepositus est per causam legationis in Lusitaniam: & satis uisum, ne pœna acrior

Cœna cō/
mis.

Ast corripuisse,
Ast arcessendam.

Per causam,
p prætextu.
Diuulgare.

Enotuit,
sicut in/
notuit.

Cur Otho mentito sit quæritis exul honore:

Vxoris mœchus cœperat esse suæ.

Prouinciam administravit quæstorius per decem annos, moderatione atq; abstinentia singulari.

VT tandem occasio ultionis data est, conatibus Galbæ primus accessit: eodemq; momento & ipse spem imperij cœpit: magnam quidem, & ex conditione temporum, sed aliquanto maiorem ex affirmatione Seleuci mathematici: qui cū eū olim superstite Neroni fore spopōdisset: tūc ultro inopinatus aduenerat, imperaturū quoq; breui repromittens. Nullo igit officij, aut ambitionis in quēcūq; genere omisso, quoties cœna principē acciperet, aureos excubāti cohorti uiritim diuidebat: nec eo minus aliū aliā uia militū demerebat. Cuidā etiā

Repromissio.

Nec eo minus
p nihilose/
cius.

m 4 de parte

de parte finium cum uicino litiganti, adhibitus arbiter, totum agrum redemit emancipauitq;: ut iam uix ullus esset, qui nō & sentiret & prædicaret solum successione imperij dignum.

Sperauerat autē fore, ut adoptaretur à Galba, idq; in dies expectabat. Sed postq; Pisonē prælato spe decidit: ad uim conuersus est, instigāte super animi dolorem etiā magnitudine aris alieni. Neq; em̄ dissimulabat nisi principē se stare non posse: nihilq; referre ab hoste in acie, an in foro sub creditoribus caderet. Ante paucos dies seruo Cæsaris pro impetrata dispensatione x̄ festertiu expresserat. Hoc subsidium tanti cœpti fuit: ac primo quinq; spiculatoribus cōmissa est res: deinde x̄ alijs, quos singuli binos produserant, omnibus dena festertia repræsentata, & quinquagena promissa. Per hos sollicitati reliqui, nec adeo multi haud dubia fiducia in ipso negotio pluribus affuturis.

Stare, p̄ sub/
sistere.
Cadere ab
hoste.

Dispensi-
fatio,

Tulerat ani-
m̄, p̄ libuit.

Tulerat animus post adoptionē statim castra occupare: cœnātemq; in palatio Galbā aggredi. Sed obstitit respectus cohortis: quæ tunc excubabat, ne oneraret inuidia: quod eiusdē statiōe & Caius fuerat occisus, & desertus Nero. Mediū quoq; tēpus religio, & Seleucus exemit. Ergo destinata die, præmonitis conscijs, ut se in foro sub æde Saturni ad miliariū aureum opperirent: mane Galbam salutauit: utq; consueuerat, osculo exceptus etiā sacrificanti interfuit, audiuitq; prædicta aruspicias. Deinde liberto adesse architectos nuntiāte, quod signum conuenerat, quasi uenalem domum inspecturus abscessit. Proripuitq; se postica parte palatii ad constitutum. Alij febrem simulasse aiunt: eamq; excusationem proximis mandasse, si quaeretur. Tunc abditus properè muliebri sella in castra contendit: ac deficientibus lecticarijs, cum descendisset, cursumq; cœpisset, laxato calceo restitit: donec omiſsa mora succollatus, & à præſente comitatu IMPERAT. conſalutatus, inter faustas acclamationes, strictosq; gladios ad principia deuenit. obuio quoq; non aliter, ac si conscius & particeps foret, adherente. Ibi missis, qui Galbam, & Pisonem trucidarent: ad conciliandos pollicitationibus militum animos, nihil magis pro concione testatus est, quàm id demum se habiturum, quod sibi illi reliquissent.

Atſt E
rat.
6

Prædicta ar-
ruspicias.

Postica pars.
Proximis,
ῥίς πλυσίον.
Lecticarij.
Laxatus cal-
ceus.

Succolla
eſ, collo
suppositu
to sublar-
tus.

Principia in
castris.

Vergēte die,
p̄ inclinato.

Deinde uergente iam die ingressus senatum, positāq; breui ratione, quasi raptus de publico, & suscipere imperium ui coactus, gesturusq; communi omniū arbitrio, palatiū petit. Ac super ceteras gratulantiū, adulantiumq; blanditias, ab infima plebe appellatus Nero, nullum indicium recusantis dedit: imo ut quidā tradiderunt, etiā diplomatibus, primisq; epistolis suis ad quosdā prouinciarū præſides, Neronis cognomen adiecit. Certe & imagines, statuasq; eius reponi passus est: & procuratores atq; liberos ad eadem officia reuocauit. Nec quicq; prius pro potestate subscripsit, quàm quingenties HS ad peragendā aureā domum. Dicitur ea nocte per quietē pauefactus, gemitus maximos edidisse: repertusq; à cōcurſantibus, humi ante lectum iacens, per omnia piaculorū genera manes Galbæ, à quo deturbari, expelliq; se uiderat, propitiare tentasse. Postridie quoq; in augurādo tēpeſtate orta grauiſſe prolapsū, identidē obmurmuraſſe.

Propitiare
manes, pro
placare.

τί γὰρ μοι καὶ μακροῖς ἀυλοῖς.

Sub

8 **S**ub idē uero tempus, Germaniciani exercitus in Vitellij uerba iurauerant. Quod ut comperit autor senatui fuit mittendæ legationis, quæ doceret, electum iam principem, quietem & concordiam suaderet: & tamen per internuntios ac literas, confortē imperij, generumq; se Vitellio obtulit. Verum haud dubio bello iam ducibus & copijs, quas Vitellius præmiserat, appropinquatibus, animum, fidemq; prætorianorum erga se penē internitione amplissimi ordinis expertus est: & placuerat per dassiarios arma transferri, remittiq; nauibus. Ea cum in castris sub noctem promerentur: insidias quidam suspicati, tumultum excitauerunt: ac repente omnes, nullo certo duce, in palatium cucurrerunt, eadē senatus flagitantes, repulsiq; Tribunorum, qui inhibere tentabāt, nonnullis & occisis: sicut erant cruenti, ubi nam imperator esset requirentes, irruperūt in tridinium usq; , nec nisi uiso destiterunt. Expeditionem autem impigre, atq; etiā præpropere inchoauit, nulla ne religionum quidem cura: sed & motis necdum conditis ancylibus, quod antiquitus infaustū haberetur, & die, quo cultores deum matris lamētari, & plangere incipiunt. Præterea aduersissimis auspicijs. Nā & uictimas Diti patri cæfas litauit: cū tali sacrificio contraria exta potiora sint. Et primo egressu inundationibus Tyberis retardatus, ad uicesimum etiā lapidē ruina ædificiorum præclusam uiam offendit.

Als† Germanici.

Internuntij.

Als† proruperunt.

Litare uictimas. Retardatus.

9 **S**imili temeritate, quamuis dubium nemini esset, quin trahi bellum oporteret: quādo & fame, & angustijs locorū urgeretur hostis: quā primū tamē decertare statuit: siue impatiens longioris solitudinis, speransq; ante Vitellij aduentum profligari plurimum posse: siue impar militum ardori, pugnam deposcit. Nec illi pugna affuit, substititque Bryxelli. Et tribus quidem, uerum mediocribus prælijs apud Alpes, circaq; Placentiam, & ad Castoris, quod loco nomen est, uicit: nouissimo, maximóq; apud Bebricum fraude superatus est, cum spe colloquij facta quasi ad conditionem pacis militibus eductis ex improviso, atq; in ipsa consalutatione dimicandum fuisset: ac statim morienti impetum cœpit: ut multi, nec frustra opinantur, magis pudore, ne tanto rerum, hominumq; periculo dominationem sibi asserere perseveraret, quā desperatione ulla, aut diffidentia copiarum. Quippe residuis, integrisque etiam nunc, quas secum ad secundos casus detinuerat, & superuenientibus alijs è Dalmatia, Pannoniaq; , & Mœsia, ne uictis quidem adeo afflictis, ut non in ultionem ignominia quiduis discriminis ultro & uel solæ subirent.

Als† consalutatione.

10 **I**nterfuit huic bello pater meus Suetonius Lenis, tertiædecimæ legionis tribunus, Augusti Claius. Is mox referre crebro solebat. Othonem etiam priuatum usque adeo detestatum ciuilia bella, ut memorāte quodam inter epulas de Cassij, Brutiq; exitu, cohorrerit: nec concursurum cum Galba fuisse, nisi confideret sine bello rem transigi posse. Tunc ad despiciendam uitā exemplo manipularis militis concitatum, qui cū cladem exercitus nuntiaret: nec cuiq; fidē faceret: ac nunc mendacij, nunc timoris quasi fugisset ex acie argueretur: gladio ante pedes eius incubuerit: hoc uiso proclamasse eum aiebat, nō amplius se in periculum tales, tamq; benemeritos coniecturum. Fratrem igitur, fratrisq; filium, & singulos

& singulos amicorū cohortatus, ut sibi quisq; pro facultate cōsuleret, ab amplexu & osculo suo, dimisit om̄es: secretōq; captato, binos codicillos exarauit ad sororē consolatorios. Sed & ad Messalinā Neronis, quā matrimonio destinauerat, cōmēdans reliquias suas & memoriā. Quicquid deinde epistolarū erat, ne cui periculo, aut noxæ apud uictorem forent, concremauit. Diuisit & pecunias domesticis ex copia præsentī.

As̄s i captabant.

In serū usq;

ATq; ita paratus, intētusq; iam morti, tumultu inter moras exorto, ut eos, qui discedere, & abire cœptabant: corripī quasi desertores, detinerīq; sensit, adiiciamus, inquit, uita & hanc noctem. Iis ipsis, totidemq; uerbis, uetuitq; uim cuiq; fieri: & in serum usq; patente cubiculo si quis adire uellet, potestātē suī præbuit. Post hæc sedata siti gelidæ aquæ potiōe, arripuit duos pugiones, & explorata utriusq; acie, cum alterū puluino subdidisset, foribus ad apertis arctissimo somno quieuit. Et circa lucē demum expergefactus, uno se traiecit ictu infra læuā papillam. Interrumpentibusq; ad primum gemitū, modo celans, modo detegens plagā, exanimatus est: & celeriter apud Veliternā (ita præceperat) funeratus trigesimo & octauo ætatis anno, & nonagesimo & quinto imperij die.

Galericul?

Dinoscere: Instituisse, p incipere.

Tanto Othonis animo nequaquam corpus, aut habitus competiit. Fuisse enim traditur & modicæ staturæ, & male pedatus, caluusq;. Mūditiarum uero penè muliebrum. Vulso corpore, galericulo capiti propter raritatem capillorum adaptato & annexo, ut nemo dinosceret: quin & faciem quotidie rasitate, ac pane madido linere cōsuetum, idq; instituisse à prima lanugine, ne barbatus unq; esset. Sacra etiam Isis sæpe in lintea, religiosaque ueste pro palam celebrasse. Per quæ factum putem, ut mors eius minime congruens uita, maiori miraculo fuerit. Multi præsentium militum, cum plurimo fletu manus, ac pedes iacentis exosculati, fortissimum uirum, unicum imperatorem prædicantes, ibidem statim nec procul à rogo uim suæ uita attulerunt. Multi & absentium accepto nuntio præ dolore armis inter se ad internationē concurrerunt. Deniq; magna pars hominū, incolumem grauissime detestata, mortuū laudibus tulit, ut uulgo iactatum sit, etiā Galbam ab eo non tam dominandi, quàm Reip. ac libertatis restituendæ causā interemptum.

Internatio, si ue interneatio.

C. SVETONII TRANQVILLI AVLVVS VITELLIVS.

Itelliorū originē alij aliam, & quidē diuersissimā tradūt, partim ueterē & nobilē: partim uero nouam, & obscurā, atq; etiā sordidā. Quod ego p̄ adultores, obrectatoresq; Impatoris Vitellij euenisse opinarer, nisi aliquando de familiæ conditione uariatum esset. Extatq; elogij ad Q. Vitellium diui Augusti quæstorē libellus: quo cōtinet Vitellios Fauno aboriginū rege, & Vitellia, quæ multis locis p̄ numine coleretur